

Stretnutie pani
prezidentky
Zuzany Čaputovej
so Srdcom doma
a s Pražskou kaviarňou

16. november 2023
Slovenský inštitút v Prahe

BORIS NÉMETH:
SLOVAKIA IM LOVIN IT

KURÁTOR VÝSTAVY: VÁCLAV MACEK

16. 11. - 20. 12. 2023

SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE | HYBERNSKÁ 1, PRAHA 1

NAŠI SPONZOROVATELIA

Pracovník z. s.
Vo

Boris Kršňák
Viera Kučerová
Helena Nosková
Nicol Probstová
Andrej Probst
Ludmila Sukovská
Matej Sukovský

Prezidentka Zuzana Čaputová

“V Slovenskom inštitúte v Prahe som sa v predvečer jedného z našich najvýznamnejších sviatkov stretla a poďakovala sa našim krajanom žijúcim v Česku. Sú to práve ich aktivity a angažovanosť, ktoré spoluvytvárajú naše kultúrne bohatstvo a pozitívne kultivujú česko-slovenskú vzájomnosť a priateľstvo.”

“Ocenila som tiež mimoriadne vysokú účasť vo voľbách a v tejto súvislosti patrí špeciálne poďakovanie všetkým, ktorí prispeli k mobilizačnej a motivačnej kampani v prospech volebnej účasti zo zahraničia a osobitne iniciatívam Srdcom doma a Pražskej kaviarni. Veľmi si to vážim.”

KRAJAN

Krajan.sk je webový portál, ktorý mapuje celú slovenskú diaspóru. Určený je pre každého, kto má záujem rozumieť slovenským krajanom žijúcim v zahraničí, vedieť o ich živote, byť s nimi v kontakte, spolupracovať s nimi.

Návštevníci portálu na ňom nájdu priebežne aktualizovaný [zoznam krajských spolkov](#) a aktívnych krajanov pôsobiacich v rôznych kútoch sveta. U mnohých sú vedené kontakty, stručný popis a hlavne, [krajské aktivity](#), ktoré sami organizujú alebo ktorých sa zúčastňujú. Pre lepšiu prehľadnosť sú krajské činnosti zasadené aj do [krajského kalendára](#). A krajské spolky umiestnené na [mape slovenskej diaspóry](#).

Cieľom Slovenskej republiky je (zatiaľ) podporovať slovenskú kultúru, jazyk a zvyky u Slovákov žijúcich v zahraničí. Hlavným nástrojom sú krajské dotácie zo Slovenska a menšinové dotácie v krajinách, ktoré formálne uznávajú slovenskú menšinu. Portál Krajan.sk prináša detailný pohľad na všetky [krajské dotácie](#), ktoré pomáhajú rozvíjať slovenskú diaspóru.

Skrz portál sa pravidelne rozosiela **krajský newsletter**, ktorý informuje predstavitel'ov krajských spolkov a aktívnych krajanov o aktuálnom dianí v slovenskej diaspóre.

Veľkou ambíciou portálu je evidovať a riešiť [krajské výzvy a problémy](#), ktorým sa venujú dve mimovládne organizácie **Srdcom doma** a **Pražská kaviareň**.

PRAŽSKÁ KAVIAREŇ

Pražská kaviareň je krajanský spolok registrovaný v Českej republike združujúci Slovákov a Slovenky, ktorí/é žijú a pôsobia v Prahe, ktorí/é sa aktívne zaujímajú o dianie na Slovensku a chcú Slovensku pomáhať aj napriek tomu, že žijú v zahraničí.

Účelom spolku je združovanie občanov za účelom podpory a rozvoja občianskeho, spoločenského a kultúrneho diania a vzdelávania v Slovenskej republike a v Českej republike.

Členov spolku spája aktívny prístup k životu a presvedčenie, že je potrebné a možné meniť veci k lepšiemu. Ide o snahu o pozitívnu zmenu na Slovensku.

Hlavné činnosti Pražskej kaviarne:

- **usporadúvanie diskusií** s osobnosťami, ktoré majú dopad na Slovensko, na rôzne témy, ktoré Slovensko trápia (vzdelávanie, ochrana prírody, ekonómia, zahraničná politika, história, aktuálne politická situácia...);
- **organizovanie verejných zhromaždení** v Prahe na vyjadrovanie občianskych postojov (protikorupčné protesty, protesty za slušné Slovensko, protesty za spravodlivé Slovensko, spomienkové akcie na Jána a Martinu...);
- **ovplyvňovanie verejnej mienky** cez občianske vyhlásenia a otvorené listy (ochrana demokracie na Slovensku, pevný postoj Slovenska voči Ukrajine...);
- **prepájanie s krajanmi v zahraničí a občianskymi aktivistami na Slovensku** za účelom koordinácie a efektívnejšej ochrany demokracie na Slovensku;
- **riešenie krajanských výziev a problémov**, ktoré sú evidované na krajanskom portáli Krajan.sk;
- **spolupráca so slovenskými štátnymi inštitúciami** zapojiť krajanov do rozvoja Slovenskej republiky.

Občianske združenie Srdcom doma o.z. založili občania Slovenskej republiky pôsobiaci v zahraničí v roku 2018. Presadzujeme zjednodušovanie prístupu k voľbám, **rozšírenie možnosti voliť** zo zahraničia na všetky voľby organizované v Slovenskej republike.

V roku 2019 sme organizovali **koncert** pre novozvolenú prezidentku Zuzanu Čaputovú na pražskej Kampe, ktorého sa zúčastnilo asi 4 000 Slovákov i Čechov.

V **petícii** za rozšírenie možnosti voliť zo zahraničia na všetky voľby sme nazbierali **19 664 podpisov**. Petíciu podpísala aj pani prezidentka Zuzana Čaputová.

Iniciovali sme **podanie na Ústavný súd**, v ktorom sme poukazovali na to, že Ústava SR nerozlišuje rôzne typy volieb a občania by nemali byť obmedzovaní v spôsobe hlasovania, ak už vo voľbách do Národnej rady môžu voliť poštou zo zahraničia. Stanovisko Ústavného súdu bolo, že nemôže rozhodovať o tom, čo v legislatíve chýba.

V **roku 2020** sme v rámci kampane Srdcom Doma 2020 mobilizovali voličov v zahraničí k účasti na voľbách poštou zo zahraničia. Občania točili videá z krajín, z ktorých volili.

Vytvorili sme aplikáciu, ktorá desiatkam tisíc občanov umožnila jednoduchým spôsobom vygenerovať žiadosť o voľbu poštou zo zahraničia. **Počet hlasov** zo zahraničia sa oproti predchádzajúcim voľbám v r. 2016 takmer **stojnásobil**.

Po voľbách v roku 2020 sme navrhli niekoľko zmien Ministerstvu vnútra SR. Niektoré z nich sa podarilo presadiť aj v novele Zákona 180 / 2014 Z.z. v neskorších úpravách. Z najdôležitejších spomeňme: spracovávanie žiadostí o voľbu poštou z obcí na MV SR a vytvorenie centrálnej aplikácie pre podávanie žiadosti o voľbu poštou na MV SR.

A large red geometric shape, resembling a stylized arrow or a jagged triangle, pointing downwards and to the right. It is positioned on the left side of the image, overlapping the dark blue background.

 KRAJANIA

Samuel Zubo

Rola

predseda Srdcom Doma, člen Pražskej kaviarne, skaut, IT dobrovoľníctvo pre Slovensko

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že mobilizujem voličov v zahraničí k voľbám, v Prahe organizujem stretnutia rodičov a detí a slovenčinou - Klub svišťov. Vedím čs. skautský oddiel v Prahe. Vytváram slovenské IT riešenia, ktoré pomáhajú Slovensku. Rýchlejšie.sk Biatec.cz QESadila Apka pre podanie žiadosti o voľbu poštou 2022.

Andrej Probst

Rola

Predseda Pražskej kaviarne, správca www.krajan.sk

Ako pomáham Slovensku?

Ako predseda Pražskej kaviarne sa snažím riešiť krajské výzvy a problémy, prepájať krajanov v zahraničí s obyvateľmi Slovenska tak, aby sa spolu rozvíjali Slovensko a spolupracovať s občianskou spoločnosťou na Slovensku i v zahraničí pri ochrane demokracie. K tomu mi pomáha krajský portál www.krajan.sk a krajský newsletter, ktorý pravidelne rozosielať krajským spolkom a aktívnym krajanom.

Vo voľnom čase vytváram a spravujem precvičovacie vzdelávacie online portály pre žiakov na základných a stredných školách: www.matika.in (matematika), www.gramar.in (gramatika), www.zlatka.in (finančná gramotnosť) , www.geograf.in (zemepis) , www.fyzika.in (fyzika)...

Adela Klepáková

Rola

členka Pražskej kaviarne

Ako pomáhám Slovensku?

Slovensku pomáhám tak, že prepájam ľudí, inštitúcie a občianske združenia, aby sme spoločne vytvárali tlak na riešenie problémov, ktoré trápia Slovákov nie len v zahraničí. Profesne sa venujem IT, digitalizácii a zlepšovaniu procesov, ale podieľam sa aj na hodnotení vedecko-výskumných projektov. Aj vďaka práci v zahraničí a skúsenostiam, ktoré som tu získala, môžem pomáhať pri zlepšovaní a posune Slovenska k lepšiemu.

Richard Szabari

Rola

člen Pražskej kaviarne

Ako pomáhám Slovensku?

Slovensku pomáhám tak, že sa spolupodieľam na organizovaní volebnej noci a aktívne sa zúčastňujem porád a zasadnutí Pražskej kaviarne a Srdcom doma.

Mária Miňová

Rola

Asociácia a folklórny súbor Limbora

Ako pomáhame Slovensku?

Náš spolok pôsobí v Prahe už 72 rokov. Snažíme sa o zachovanie slovenského jazyka a kultúrnych tradícií pre Slovákov a hlavne pre ich deti a mládež. Máme tri súbory: Limbora pre mládež a dospelých, Limborka pre deti 10-16 rokov a Malá Limborka pre deti od 3 do 10 rokov. Okrem pravidelnej činnosti s deťmi (Škola ozvien domova) udržujeme a rozvíjame česko-slovenskú kultúrnu vzájomnosť vo verejných programoch : Folklór bez hraníc - 31 ročníkov a Vianoce s Limborou - 34 ročníkov.

Jaroslav Miňo

Rola

Asociácia Etnica

Ako pomáhame Slovensku?

Pomocou tradičnej kultúry sa snažíme sa vytvárať mosty medzi jednotlivými národnosťami žijúcimi v ČR. Spolu s Limborou sme založili a organizujeme v Prahe medzinárodný festival Praha srdce národov (26 ročníkov). Vytvárame spoločný priestor pre pravidelnú vzdelávaciu činnosť pre deti a mládež.

Vojtech Čelko

Rola

spolok M. R. Štefánika

Ako pomáhám Slovensku?

Svoju občiansku aktivitu začal tým, že ako študent prenasledovaného profesora histórie Viléma Prečana, ktorý začal dokumentovať proces Normalizácie, odmietol spoluprácu s ŠTB. Patril k spoluzakladateľom Slovenského akademického klubu, ktorý v roku 1968 nadviazal na činnosť zaniknutého spolku Detvan. Nechýbal pri vzniku Miestneho odboru Matice slovenskej v Prahe (1969), Klubu slovenskej kultúry (1977) a Domu slovenskej kultúry v Prahe (1985). Spolupodielal sa na vzniku [Spoločnosti M.R. Štefánika v Prahe](#) (1988), ktorej býval dlhoročným predsedom. Pričinil sa o inštaláciu sochy M.R. Štefánika na Petříně (30.8.1994), ktorá sa stala miestom stretnutí vrcholných predstaviteľov SR pri návšteve Prahy. V rokoch 2001-2011 pracoval v Ústave pro studium soudobých dějin AV ČR. Žije aktívny spolkový život, zameraný na popularizáciu dejín a zabúdaných osobností histórie Československa a zároveň aktívne podporuje kultúrno-spoločenské aktivity českých Slovákov. Za svoje celoživotné aktivity získal v roku 2022 Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v oblasti vedy, ako aj za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí.

Ján Kendera

Rola

predseda spolku M. R. Štefánika

Ako pomáhám Slovensku?

Slovensku pomáhám tak, že sa prostredníctvom činnosti [Spoločnosti M.R. Štefánika v Prahe](#) snažím o udržiavanie dobrých československých vzťahov spoluprácou s našimi partnerskými spolkami v ČR. Tiež sa amatérsky venujem histórii Ružomberka, so snahou vrátiť do povedomia osobnosti presahujúce regionálny význam, ktoré zatienila osobnosť Andreja Hlinku - zabudnutyruzomberok.sk.

Vierka Kučerová

Rola

spolok BONA FIDE - aktivity pre deti

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že 30 rokov aktívne propagujem slovenčinu a slovenskú kultúru smerovanú predovšetkým k deťom. Vytvorila som niekoľko bilingválnych detských kníh, CD nahrávok, divadelných predstavení a slovenských komponovaných programov pre školy. Na Slovensko som priniesla z ČR úspešný projekt Celé Slovensko číta deťom a bola som jednou z iniciátorov projektu Vyšehrad číta deťom. Založila som Festival českej a slovenskej tvorby pre deti v Prahe, ktorého úspešný 9. ročník v tomto roku zaštil prezident ČR Petr Pavel. Desať rokov vytváram rozhlasovú reláciu Slovenská mozaika.

Diana Kantorová

Rola

študentský spolok Detvan

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že: Z osobného hľadiska hájím záujmy Slovákov (usídlených v ČR, aj tých Doma) pri výkone mojej práce v štátnych a vládnych inštitúciách (Ministerstvo zdravotníctví, SÚKL), som sprostredkovateľom rokovaní medzi českými a slovenskými kolegami - delegáciami. Z pohľadu Spolku Detvan spolupracujeme s mladými Slovákami-študentami, ktorí študujú na českých VŠ. Napríklad teraz v Novembri sme zorganizovali prechádzku pražským centrom s informáciami a výkladom pre nových študentov.

Marián Čop

Rola
biskup ECAV v ČR

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že duchovne a pastorálne zaopatrujem komunitu Slovákov, evanjelikov a.v., v Prahe a ČR. Do tejto oblasti spadá práca s deťmi, mládežou, študentmi, seniormi a dospelými pracujúcimi, spolupracujem s niektorými slovenskými spolkami a osobnosťami zo Slovenska pri organizovaní kultúrnych podujatí.

Denisa Čopová

Rola
učiteľka, Živeniarka, členka Pražskej kaviarne

Ako pomáham Slovensku?

Venujem sa deťom a seniorom. Organizujeme rôzne kultúrne akcie, detské a rodinné tábory. S programom v slovenskom jazyku sa prezentujeme aj v zahraničí. Spolupracujeme s organizáciami na Slovensku aj v iných krajinách, kde žijú Slováci, poskytujeme im psychologickú, materiálnu i praktickú pomoc. V škole, kde pracujem, navštevujeme s deťmi akcie, kde sa prezentuje slovenský jazyk. Viedem krúžok SJ na škole. V cirkevnom zbore vyučujem v slovenskom jazyku a zo slovenských učebníc. Verím, že sa situácia na Slovensku zlepší.

Helena Nosková

Rola

spolok Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR

Ako pomáham Slovensku?

DOMUS SM v ČR prezentuje vo svojich literárnych, historických a hudobných aktivitách, výstavách a dokumentačnej činnosti slovenský jazyk, slovenskú kultúru a históriu. Usiluje o pravidelný kontakt so Slováckmi v ČR a Slovenskom. Vydáva mesačník Listy Slovákov a Čechov, ktorý chcú o sebe vedieť viac...

Fedor Gál

Rola

symbol novembra 1989 v Prahe

Ako pomáham Slovensku?

Každý slušný Slováč, nech žije kdekoľvek, a robí čokoľvek, je prínosom aj (!) pre Slovensko. Keď to, čo robí, je kreatívne, jeho prínos sa znásobuje. Keby som mal byť osobný: posolstvo, ktoré vo svojej tvorbe (napríklad aktívna účasť na udalostiach z Novembra 89, filmy, texty, knihy, rozhovory a naposledy aj účinkovanie v slovensko-česko-maďarskej kapele Drť) obsahujú posolstvo, ktoré považujem rovnako za slovenské, ako aj presahujúce národný kontext. Bývam pri tom zväčša radikálne kritický. Je to (aj) príbehom, z ktorého polovica čerpá práve zo slovenskej životnej skúsenosti človeka, ktorý dokráčal do cieľovej rovinky a (subjektívne) rekapituluje svoj dlhý život. Verím a dúfam, že v mojej kritickej reflexii je aj motivácia zdvihnúť zadok a byť súčasťou nápravy problémov, ktorých je aktuálne veľa, sú naozaj prezreté a mnohé z nich globálne. Pokiaľ ide o nášho host'a, teda pani Prezidentku, považujem ju, po Václavovi Havlovi, za dôkaz, že takéto úsilie má šancu, a že táto šanca presahuje rámec toho, čomu ľudia ako Fico, Pelegrini, Danko, a ďalší spolupáchatelia súčasného marazmu, hovoria "národné" alebo "národné predovšetkým a na prvom mieste". Posolstvo Novembra 89 nepremaľujú, nezničia...

Milan Bilý

Rola

pravoslávny kňaz

Ako pomáham Slovensku?

Aj my ako Slováci aj keď žijeme v zahraničí, nezabúdame na to, odkiaľ pochádzame, snažíme sa zachovávať zvyky, tradície, ako sme ich prevzali od našich prarodičov. Aj po duchovnej stránke sa pravoslávna cirkev snaží zachovať cyrilo-metodskú tradíciu v nezmenenej forme, bez modifikácie až do dnes. Snažím sa to pripomínať aj Slovákom žijúcim konkrétne tu v Prahe. Som osobne veľmi rád, že moderná Európa prijala za svojich patrónov práve sv. Cyrila a Metoda, ktorých Slováci uctievali a ich tradície v podobe písma, kultúry a viery zachovali od ich príchodu až do dnes a dúfam, že budú aj pre ďalšie generácie zachovávať tieto tradície. Pravoslávna cirkev v Česku a na Slovensku ostala aj po rozdelení štátov jedna spoločná pre oba štáty a ja sa snažím priblížiť domov Slovákom, ktorí tu žijú. Po duchovnej stránke som tu pre všetkých Slovákov, som k dispozícii, keď ľudia prichádzajú či už s problémami, starosťami, snažím sa byť im oporou po duchovnej stránke, keď majú svoju rodinu ďaleko. A taktiež vykonávam všetky potrebné sviatosti.

Ivana Bilá

Rola

učiteľka

Ako pomáham Slovensku?

Aj za hranicami Slovenska nezabúdame na svoje korene. V rámci môjho učiteľského povolania sa zapájam so žiakmi do rôznych výtvarných súťaží nie len v ČR ale aj v SR. Pravidelne sa už niekoľko rokov celá naša škola zapája do medzinárodného Československého projektu "Záložka do knihy spája školy", kde si žiaci z Česka a Slovenska vymieňajú záložky s pridelenou partnerskou školou. Na platforme eTwinning spolupracujem s rôznymi školami zo zahraničia, medzi nimi samozrejme aj so školami zo Slovenska. Taktiež realizujeme na škole mobility v rámci projektu Visegrad found V4, kde sa opakovane pokúšame žiadať o grant a realizovať výmeny žiakov zo štátov vyšehradskej štvorky.

Slavomír Kaminský

Rola

Collegium Cosmopolitum

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že organizujem pravidelné stretávacie akcie Slovákov na pražskej Kampe. Verím, že vzájomné spoznávanie, diskutovanie a spoločná zábava nás všetkých obohacuje a prispieva k udržiavaniu nášho jazyka, identity a pozitívneho vzťahu k Slovensku. K pôvodnému prostrediu, ktoré formovalo každého z nás v rodnej krajine nám svet ponúka ďalšie možnosti, vplyvy, inšpirácie a kontakty. Stretávanie a spájanie slovenskej komunity v zahraničí má úžasný potenciál byť ďalším zdrojom nápadov a konkrétnych činov pre rozvíjanie Slovenska.

Katarína Kaminská

Rola

podpredsedníčka spolku Živena Praha

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že sa aktívne zaujímam o aktuálne dianie na Slovensku a podporujem spolky Slovákov žijúcich v Prahe. Živeniarky v Prahe organizujeme pravidelné stretnutia slovenských mamičiek s deťmi v Prahe, kde je hlavnou témou prehĺbenie nášho vzťahu k Slovensku - tancom, spevom slovenských piesní, čítaním slovenských kníh pre deti a predstavovaním ľudových tradícií.

Boris Kršňák

Rola

zahraničný spravodajca Slovenského rozhlasu, venuje sa slovenskému konceptuálnemu umeniu

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že - patrím asi do starej školy, ale to by malo povedať "Slovensko", ako mu pomáham...

Andrea Michalcová

Rola

Centrum pre informovanú spoločnosť

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že sa snažím prehĺbovať česko-slovenskú spoluprácu medzi občianskou spoločnosťou, novinárskou obcou ale aj medzi parlamentami v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky. V rámci CIS plánujeme spustiť česko-slovenskú bezpečnostnú akadémiu pre asistentov poslancov, kde vidíme príležitosť spolupracovať prevažne s asistentami opozičných poslancov. S českými poslancami pripravujeme plán spoločných seminárov v PSP ČR, kde budeme pozývať zástupcov opozície, občianskej spoločnosti a novinárskej obce zo Slovenska. Naším cieľom je spoločnosť odolná voči dezinformáciám a autoritárskym praktikám populistov, ktorí sa inšpirujú prevažne v Rusku.

Lumír Mati

Rola

Česko - Slovenský ples

Ako pomáhám Slovensku?

Slovensku pomáhame tak, že okrem iného naša spoločnosť ČESKO-SLOVENSKÝ PLES s.r.o. presadzuje svojimi kultúrno-spoločenskými aktivitami upevňovanie česko-slovenských, resp. slovensko-českých vzťahov a vzájomnosti. Taktiež prezentujeme a propagujeme umelcov zo Slovenskej republiky v Českej republike a v neposlednom rade umelcov, krajanov žijúcich a pôsobiacich v ČR (napr. FS Limbora a ďalších). Úlohou aj našich oboch ďalších spoločností: ART OF WORD a SLAVICA je taktiež a osobitne svojimi kultúrno-spoločenskými aktivitami a podujatiami poriadanými v Českej republike a Slovenskej republike prihladať na a zveľaďovať česko-slovenské vzťahy, resp. slovensko-české vzťahy a vzájomnosť. Navyiac naše všetky tri spoločnosti sa už niekoľko rokov hlásia k odkazu týchto dobrých tradícií v česko-slovenských a slovensko-českých vzťahoch a nadväzujú aj na činnosť záujmových krajských a menšinových spolkov v ČR a SR v minulosti na tomto poli pôsobenia.

Tereza Nvotová

Rola

režisérka

Ako pomáhám Slovensku?

Aj keď na Slovensku už 20 rokov nežijem, všetky svoje celovečerné filmy som natočila na Slovensku, a sú o Slovensku. Moje filmy často cestujú po svete, tak dúfam, že tým prispievam k tomu aby sa Slovenská kultúra dostala aj na svetovú mapu. S filmom Mečiar sme robili aj tour po slovenských stredných školách spojenú s debatami o demokracii.

Martin Brunovský

Rola

neuroológ, neurovedec, NUDZ, Psyon s.r.o.

Ako pomáham Slovensku?

Pracujem v Národnom ústave duševného zdravia (NÚDZ), kde zastávam pozíciu vedúceho klinického výskumného programu, v klinickej praxi sa venujem pacientom s kognitívnymi poruchami a pôsobím taktiež na 3. Lekárskej fakulte UK v Prahe ako školiteľ PGS študentov a zástupca pre vedeckú činnosť Kliniky psychiatrie a lekárskej psychológie. Oblasťou môjho odborného záujmu je elektrofyziológia, psychofarmakológia a neurobiológia duševných porúch, predovšetkým však skúmanie vplyvu psychofarmák a psychoaktívnych látok (vrátane psychedelik) na nervový systém a súvisiacej predikcii odpovede na liečbu. Som spoločníkom prvej európskej psychedelickej kliniky v Prahe (Psyon s.r.o.), ktorú sme s kolegami založili v roku 2019. Slovensku pomáham tak, že školím a vzdelávam slovenských kolegov (v rámci distančného postgraduálneho štúdia) a snažím sa o transfer vedeckých a klinických poznatkov do oblasti slovenskej vedy a zdravotníctva.

Boris Németh

Rola

fotograf

Ako pomáham Slovensku?

Pôsobí od roku 2006 ako fotoreportér v časopise .týždeň. V roku 2011 dokončil doktorandské štúdium na VŠVU v Bratislave, kde dnes ako externý pedagóg vyučuje fotožurnalistiku. Vystavoval na Slovensku aj v zahraničí a jeho diela sú zastúpené v zbierkach rôznych kultúrnych inštitúcií, vrátane Slovenskej národnej galérie, Stredoeurópskeho domu fotografie v Bratislave či Nadácie VÚB.

Matej Krén

Rola
umelec

Ako pomáham Slovensku?

Získal niekoľko ocenení: Honor Award (1985), hlavnú cenu Danzate del Oro (1991), na Bienále súčasného umenia v Sao Paule (1994) - Cenu kritikov a Cenu divákov; v roku 1995 bolo jeho dielo ocenené hlavnou cenou v celosvetovej výtvarnej súťaži Promotion of the Arts organizovanej UNESCO v Paríži. Za úspešnú reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí prevzal ocenenie ministra kultúry SR. V roku 1998 natrvalo umiestnil projekt "veža z kníh" s názvom Idiom vo vestibule Mestskej knižnice v Prahe. Jeho knižná rotunda Gravity mixer sa stala podstatnou súčasťou expozície Českého pavilónu na EXPO 2000 v Hannoveri. V tom istom roku získal Matej Krén Cenu Tatra Banky. V roku 2006 ho významná portugalská nadácia Calouste Gulbenkian oslovila, aby pri príležitosti osláv 50. výročia jej založenia vytvoril špeciálny knižný projekt Book Cell. V roku 2008 vytvoril pre novootvorené Dox - Centrum súčasného umenia v Prahe Sediment z kníh z rozmermi 9 x 24 metrov, v ktorého vnútrajšku sa ukrýva magický nekonečný priestor. Autor od roku 1996 žije a tvorí v Prahe.

Ľubica Krénová

Rola

teatrologička, divadelná historička, kultúrna organizátorka, kultúrna diplomatka, riaditeľka Slovenského inštitútu v Prahe

Ako pomáham Slovensku?

Celú profesionálnu kariéru sa zaoberala kultúrnou publicistikou, osobitne v oblasti divadla. Publikovala v slovenských i českých médiách (Sme, Lidové noviny a i.) a najmä v odborných divadelných periodikách (Scéna, Divadelní noviny, Kød, Slovenské divadlo a i.). V rámci tematického zamerania sa venuje predovšetkým slovenskému a českému divadlu v historickom kontexte a v súčasnosti, s dôrazom na hereckú tvorbu v premenách dobovej estetiky a reflexiu vývojových tendencií súčasného divadla. Je autorkou viacerých teatrologických štúdií a monografií, vždy s presahmi slovenského divadla do českého a naopak. Za knihu Ladislavov Chudík získala Teatrologickú cenu Literárneho fondu a Cenu J. M. Hurbana za najlepšie autobiografické dielo roku 2009. Za knihu Martin Huba bola v roku 2021 ocenená Medzinárodnou cenou Egona Erwina Kischu v kategórii literatúry faktu a Prémiou Literárneho fondu.

Miroslav Surmánek

Rola

Diskusný klub, spolok M. R. Štefánika

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že robím to najlepšie čo viem a ako viem, tam kde práve som. Som v Českej republike a vnímam, že slovensko-české vzťahy nie sú, ako sa hovorí, najlepšie, aké kedy boli. Do našich vzťahov sa pomaly vkráda ľahostajnosť a nezáujem. Preto sa snažím v oboch našich krajinách zvyšovať povedomie a záujem o tých druhých. Organizujem stretnutia, rozhovory a debaty. Snažím sa prepájať a spájať ľudí, ktorí majú čo ponúknuť spoločnému dobru a záleží im na spoločnosti, v akej žijú a budú žiť ich deti.

Radoslav Tausinger

Rola

Nexteria

Ako pomáham Slovensku?

Viac ako 15 rokov pôsobím v vzdelávacom občianskom združení Nexteria, ktoré som spoluzakladal a priniesol doň skúsenosti zo zahraničných vzdelávacích systémov. Nexteria vzdeláva vysokoškolákov v témach ako budovanie hodnôt a charakteru a tvorí prostredie pre realizáciu projektov pre zlepšenie Slovenska. Študenti sú historicky hlavne z Bratislavy, ale otvárame aj Košice a zároveň sa venujeme aj Slovákom študujúcim v zahraničí. V poslednom období tam pôsobím v nevýkonnej roli v dozornej rade. Zároveň sa venujem aj prinášaniu zahraničného rizikového kapitálu do slovenských projektov, ktoré majú rastový potenciál.

Martin Čičvák

Rola

divadelní režisér a dramatik

Ako pomáham Slovensku?

V roku 2000 vyštudoval činohernú réžiu na Divadelnej fakulte Janáčkovej akadémie múzických umení v Brne. Študoval aj na londýnskej Dartington College of Arts. Spolupracuje s rôznymi českými i slovenskými divadlami, pôsobil aj v Slovinsku, v Srbsku a vo Veľkej Británii. V roku 2000 stal kmeňovým režisérom pražského Činoherného klubu.

Okrem činohry sa venuje aj opernej réžii, kde spolupracuje najmä s Divadlom Jozefa Kajetána Tyla v Plzni, Mozartovu operu Cosi fan tutte inscenoval aj v Opere pražského Národného divadla.

Ingrid Brocková

Rola

velvyslankyňa Slovenskej republiky v Prahe

Ako pomáham Slovensku?

Slovenská chemička, ekonómka a diplomatka. Bola zástupkyňou Svetovej banky na Slovensku a dvojnásobnou stálou predstaviteľkou Slovenska pri OECD v Paríži. Od roku 2020 do 2023 bola štátnou tajomníčkou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Aktuálne zastáva post velvyslankyne Slovenskej republiky v Českej republike.

Peter Olah

Rola

Dizajnér, Vedúci interiérového dizajnu v automobilke Škoda Auto, Docent na FAD STU Bratislava, navrhuje cenu cyklistického závodu Tour de France

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že sa aktívne ako docent podieľam na vzdelávaní študentov a doktorandov na Fakulte Architektúry a Designu, STU v Bratislave a študentom sprostredkovávam kontakty a stáže s priemyselnými firmami, či výrobcami. Som zakladateľ neziskovej organizácie Flowers for Slovakia, www.flowersforslovakia.com ktorá prepája študentov dizajnu so svetovými firmami a cez ich dizajnové diela, ktoré spoločne pod vedením profesionálov z praxe vytvárajú komunikuje príbehy Slovenska prostredníctvom výstav do celého sveta.

Tatiana Čabáková

Rola

Český rozhlas

Ako pomáham Slovensku?

Slovensku pomáham tak, že šírim slovenský jazyk v Českej republike. Som moderátorka stanice Český rozhlas Plus. Program Hovory moderujem po slovensky. Predstavujem hostí, ktorí šíria pozitívnu atmosféru a budujú občiansku spoločnosť.

L'udovít Scholtz

Rola

IT dobrovoľníctvo pre Slovensko

Ako pomáham Slovensku?

Ako generálny sekretár na Komoditnej burze Bratislava som Slovensku ušetril minimálne 30 mil. EUR, avšak štát sa minulý rok rozhodol burze odobrať povolenie. So Slovensko.Digital a Srdcom doma sme od roku 2016 vytvorili systém pre voľbu poštou zo zahraničia. Počas covidu som vytvoril systém efektívneho testovania bez potreby čakať v radoch - Rychlejsie.sk a Qesadila, ktorá by umožnila bezpečne hlasovať zastupiteľom obcí aj z karantény.

Peter Girman

Rola

prednosta Kliniky diabetológie, IKEM

Ako pomáham Slovensku?

Od roku 1999 sa venujem transplantačnej liečbe pacientov, ktorí trpia diabetom mellitom 1. typu. V minulom roku sme s mojím tímom lekárov, prírodovedcov, biochemikov a laborantov zorganizovali a urobili transplantáciu Langerhansových ostrovčekov u dvoch pacientov na Slovensku a to v Univerzitetnej nemocnici Martin a Fakultnej Nemocnici Košice. Všetko s vynikajúcou spoluprácou slovenských pracovísk.

Zostavenie publikácie: Andrej Probst
Autori fotografií: Radovan Vojenčák a Tomáš Tkáčik
Vytvorenie šablóny: Eva Prcinová
Grafický dizajn a prívesok: Klenotníctvo Eppi